

Republika e Kosovës • Republika Kosovo • Republic of Kosovo
Institucioni i Avokatit të Popullit • Institucija Ombudsmana • Ombudsperson Institution

IZVEŠTAJ SA PREPORUKAMA

Slučaj Ž.br. 119/2018 Milazim Salijaj i ostali
protiv
Ministarstva sredine i prostornog planiranja
i
Katastarska Agencija Kosova

u vezi sa ne produženjem licence rada geodeta druge kategorije i neusklađenosti zakonskih
odredbi sekundarnog zakonodavstva

Za:

G. Fatmir Matoshi, Ministar

Ministarstvo sredine i prostornog planiranja

G. Avni Ahmeti, v.d. generalnog direktora

Katastarska Agencija Kosova

Priština, dana 20 marta 2019. godine

Cilj Izveštaja

1. Izveštaj zasnovan je na žalbi koju je primio od g. Milazim Salijaj i 37 drugih geodeta, u ime geodeta druge kategorije (geodeta koji imaju srednjoškolsko obrazovanje) u vezi sa ne produženjem licence rada od strane Katastarske agencije Kosova (KAK) za geodete druge kategorije, kao rezultat neusklađenosti odredbi Administrativnog uputstva 01/2013 za licenciranje geodetskih kompanija i geodeta (u daljem tekstu: AU), koje je izdalo Ministarstvo sredine i prostornog planiranja (MSPP) u 2013. godini.
2. Cilj Izveštaja je da se skrene pažnja MSPP-a na potrebu preduzimanja hitnih postupaka za usklađivanje člana 4, člana 7 i člana 11 AU 01/2013 za licenciranje geodetskih kompanija i geodete, izdata od strane MSPP u 2013. godini, koje uređuje uslove licenciranja i obavljanja geodezijske profesije. Neusklađenost među gore navedenim odredbama uticala je na ne-produžavanje licence rada geodetima druge kategorije.
3. Putem ovog izveštaja, Ombudsman je analizirao pitanje ne-produženja radne licence geodetima druge kategorije od KAK-a, kao rezultat ne-usklađivanja zakonske odredbe pod-zakonskih akata koji regulišu pitanje obavljanja profesije geodeta druge kategorije.

Pravna osnova

4. U skladu sa članom 132 Ustava Republike Kosovo: “*Ombudsman nadzire i štiti prava i slobode pojedinaca od nezakonitih i neregularnih radnji javnih organa.*” Ustav dalje u članu 135, stavu 3 propisuje: “*Ombudsman ima pravo da vrši preporuke i predlaže mere, onda kada primeti kršenje prava i sloboda ljudi od strane organa javne administracije i ostalih državnih organa.*”
5. Shodno Zakonu br. . 05/L-019 o Ombudsmanu, Ombudsman ima ove nadležnosti i odgovornosti:
 - *da istražuje primljene žalbe od svakog fizičkog i pravnog lica u vezi tvrdnji o kršenju ljudskih prava predviđenih Ustavom, zakonima i drugim aktima, kao i međunarodnim za ljudska prava, posebno Evropskom Konvencijom o ljudskim pravima, obuhvatajući radnje ili neradnje koje predstavljaju zloupotrebu autoriteta.*” (član 16, stav 1);
 - “*da obavi istragu bilo da bi odgovorio na podnetu žalbu ili samoinicijativno (ex officio), ako iz nalaza, dokaza i podnetih činjenica u podnesku ili iz stečenih saznanja na drugi način, ima osnova da proizilazi da su od strane vlasti kršena ljudska prava i slobode, utvrđene Ustavom, zakonima i drugim aktima, kao i međunarodnim instrumentima o ljudskim pravima.* (član 16, stav 4);
 - “*da skrene pažnju na slučajeve kada institucije krše ljudska prava i da podnese preporuke da se prekine sa takvim slučajevima, a kada je to neophodno da izrazi svoje mišljenje o stavovima i reagovanju odgovarajućih autoriteta u vezi takvih slučajeva;* (član 18, stav 1, tačka 1.2.)

- “*da objavi obaveštenja, mišljenja, preporuke, predloge i svoje izveštaje;*” (član 18, stav 1, tačka 1.6.)
- “*da preporuči donošenje novih zakona u Skupštini, izmene zakona koji su na snazi i donošenje ili izmene podzakonskih i upravnih akata od strane institucija Republike Kosovo;*” (član 18, stav 1, tačka 1.7.)
- “*Ombudsman može dati svoj savet i preporuke autoritetima Republike Kosovo o programima i njihovim politikama radi obezbeđivanja zaštite i unapređivanja ljudskih prava i sloboda u Republici Kosovo.*” (član 18, stav 3.)

Okolnosti slučaja

6. Ombudsman na osnovu člana 16, stav 1, Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu, dana 20 februara 2018. godine, primio je žalbu g. Milazim Salijaj u ime 37 drugih geodeta, protiv MSPP, koja se odnosi na neusklađenost člana 4, člana 7 i člana 11 AU 01/2013 za licenciranje geodetskih kompanija i geodete, izdata od strane MSPP u 2013. godini
7. G. Salijaj i 37 ostalih, takođe su se žalili protiv KAK-a, zbog ne produžavanja radne licence geodetima druge kategorije od strane KAK, pozivajući se u članu 11, stavu 5 gore navedenog AU.
8. Prema informacijama dobijenim od žalioaca, saznaje se da su g. Salijaj i ostali geodeti sa srednjem profesionalnom obrazovanju, radnim iskustvom više od 25 godina u oblasti geodezije; neki od njih ranije su bili zaposleni i u opštinskim katastarskim kancelarijama i opremljeni su radnim licencama u svojstvu geodeta druge kategorije, do 2017 godine. Žalioaca su pohađali niz obuka u KAK i položili su odgovarajući stručni ispit i tom prilikom su opremljeni i radnim licencama za nekoliko godina redom.
9. U periodu od 2008. do decembra 2017. godine, geodetima druge kategorije su stalno produžavane radne licence izdate od strane KAK-a.
10. Prema potvrdi izdatoj od strane KAK-a 2016. godine, podrazumeva se da je g. Salijaj pohađao stručno usavršavanje iz oblasti katastra, pod pokroviteljstvom KAK-a i uspešno položio testiranje stručnih veština iz oblasti katastra.
11. Na osnovu dostavljene dokumentacije primećuje se da je g. Salijaj 2009. godine, opremljen licencom za rad koja je izdata od KAK-a za sprovođenje katastarskih merenja, koja je važila do 31. decembra 2010. godine. Takođe, licenca za obavljanje katastarskih merenja i tokom 2013. godine, u trajanju od tri godine, odnosno validno do 24. januara 2016. godine, i tokom 2016. godine, validno do 31. decembra 2017. godine. Izdate licence su zasnovane na tadašnjim zakonskim odredbama Zakona o katastru br. 2003/25 i u tadašnjim zakonskim odredbama tokom vremena UNMIK-a, odnosno Uredbe br. 2004/04, kao i u skladu sa odredbama novog Zakona o katastru br. 04/L-013 i **Administrativno uputstvo 01/2013.**
12. Štaviše, g. Salijaj i zastupnici geodeta druge kategorije, u dosijeu žalbe pokrenute pred IO, priložili su kao dokaz oko 26 licenci izdatih od strane KAK-a za geodete druge kategorije, od 2008-2010, 2009-2010, 2013-2016, 2016-2017. Dok, u skladu sa članom

- 11, stav 5, AU 01/2013, geodetima druge kategorije bilo je onemogućeno produženje licenci za rad kao geodeti druge kategorije.
13. Dana 27. decembra 2017. godine, Udruženje geodeta Kosova, putem pisma, obratilo se tadašnjem ministru MSPP, gde je izrazilo zabrinutost u vezi sa ograničenjima gore navedenim u tački 5 člana 11 navedenog AU za licenciranje geodeta druge kategorije, i tom prilikom je tražilo ispravku tačke 5 člana 11 AU i njegovo usklađivanje sa tačkom 1.2 člana 7. Prema navodima podnosioca žalbe, oni nisu su dobili bilo kakav odgovor.
14. Dana 24. januara 2018. godine, KAK, pozivajući se na Zakon br. 04/L-013 o katastru i AU br. 01/2013 o licenciranju geodetskih kompanija i geodeta izdala je obaveštenje, kojim je obavestila geodete druge kategorije da, pozivajući se na član 11, stav 5, gore navedenog AU, geodeti ne mogu podneti zahtev za produženje licence, ukoliko ne ispunjavaju uslove iz člana 7. AU.
15. Dana 20. februara 2018. godine, g. Salijaj i ostali zastupnici geodeta druge kategorije obratili su se žalbom (evidentirana pod brojem 987/18) tadašnjoj ministarki MSPP u vezi sa obaveštenjem od 24. januara 2018. godine, Komisije za licenciranje geodetskih kompanija i geodeta pri KAK-u. Prema stankama, oni nisu dobili odgovor na njihovu žalbu.
16. Dana 20. februara 2018. godine, geodeti putem pisma br. 01/325/18, obratili su se glavnom izvršnom rukovodiocu KA-a, zahtevom za produženje licence rada za geodete druge kategorije. Prema stankama, oni nisu dobili odgovor.
17. Dana 20. februara 2018. godine, geodeti su se obratili žalbom Komisiji za licenciranje geodetskih kompanija i geodeta pri KAK-u protiv obaveštenja Komisije za licenciranje geodetskih kompanija i geodeta od 24. januara 2018. godine. Međutim prema navodima stranaka, nisu dobili odgovor.

Postupci Institucije Ombudsmana

18. Dana 12 marta 2018. godine, predstavnica Institucije Ombudsmana (IO) sastala se sa predstavnikom Udruženja geodeta Kosova, od kojih je obavestena o uznemirenju geodeta koji su ostali bez posla, zbog ne produženja licenci za rad od strane KAK-a. Oni su obavestili, putem službenog dopisa od 20. februara 2018. godine, da su ovaj problem adresirali kod MSPP i KAK, međutim, isti nisu dobili nikakav odgovor.
19. Dana 23 marta 2018. godine, predstavnica IO sastala se sa savetnicom tadašnje ministarke i vršioca dužnosti direktorke Pravnog departmana MSPP, kada su razgovarali o ograničenjima datim od strane AU za licenciranje geodeta i vršenje profesije geodeta, kao i mogućnosti kompletiranja ili razjašnjavanja AU.
20. Dana 27 marta 2018. godine, predstavnica IO sastala se sa odgovornim službenicima Pravnog departmana, Departmana za katastar KAK-a i članovima Komisije za licenciranje geodeta, od kojih je informisana da je KAK radi povećanja kvaliteta u pružanju katastarskih usluga, zauzela stav da geodetima sa srednjim obrazovanjem ne produže licencu rada. Stav KAK-a priznaje pravo na licenciranje za rad samo geodetima sa visokom stručnom spremom.

21. Dana 26 aprila 2018. godine, predstavnica IO putem elektronske komunikacije, obratio se predstavniku bivše ministarke MSPP, sa zahtevom za adresiranje zabrinutosti geodeta.
22. Dana 13. juna 2018. godine, Ombudsman u susretu sa tadašnjom ministarkom MSPP, obavešten je da je Ministarstvo pokrenulo relevantne zakonske procedure za usklađivanje kontradiktornih zakonskih odredbi navedenog AU.
23. Dana 7. avgusta 2018. godine, IO je obavešten od strane zastupnika geodeta da su se isti sastali sa tadašnjom ministarkom MSPP, sa savetnicima ministarke i predstavnikom KAK-a, koje je Ministarstvo obavestio da će se pokrenuti procedure za izmenu i dopunu AU.
24. Dana 12. Septembra 2018. godine, predstavnica IO se sastala sa v.d direktorke Pravnog departmana MSPP, od koje je saznala da Ministarstvo nije preduzelo nijedno postupanje za pokretanje procedure za izmenu i dopunu AU. Ona je takođe obavestila da od KAK-a nije dobila zahtev za izmenu i dopunu navedenog AU, uprkos procesuiranju zahteva za praćenje eventualnih preporuka na zakonodavnom planu.
25. Dana 14. septembra 2018. godine, predstavnica IO se sastala sa savetnikom ministra NSPP, sa kojom je diskutovala u vezi ovog pitanja. Slučaj je adresiran i putem elektronske pošte, e-mailom.
26. Dana 4. oktobra 2018. godine, Ombudsman je, putem pisma koje je primio od MSPP, obavešten je da KAK nije preduzela nikakve radnje u pogledu izmene ili dopune AU 01/2013. Stoga, isto uputstvo nije navedeno u Zakonodavnom planu MSPP u vezi sa izmenama i dopunama podzakonskih akata.
27. Dana 20. novembra 2018. godine, predstavnica IO se sastala sa predstavnicima Udruženja geodeta Kosova, od kojih je informisana da iako su isti imali sastanak u vezi ovog pitanja sa predstavnicima KAK-a i ministrom MSPP, još uvek nije preduzeta nijedna radnja u pogledu adresiranja njihovog pitanja, uprkos tome da su oni od decembra 2017. godine, ostali bez posla.
28. Ombudsman podseća i skreće pažnju na činjenicu da je 27. decembra 2012. godine, IO pokrenula i sprovela istrage (A.nr.6/2013) u vezi sa primljenom žalbom koju su podneli geodeti iste kategorije, u pogledu ne obuhvatanjem geodeta sa srednjem obrazovanju. u AU br. 06/2012 o licenciranju geodetskih kompanija i geodeta. Na osnovu zahteva i posredovanja Ombudsmana upućenom tadašnjem ministru MSPP, zahtev geodeta je adresiran i AU sa amandmanima je potpisan od strane tadašnjeg ministra MSPP.

Pravni okvir

29. Nakon istraživanja slučaja i analize pravne osnove, utvrđeno je da je pitanje licenciranja geodetskih kompanija i geodeta regulisano Zakonom br. 04/-L-013 o katastru, koji u članu 4, stav 9, definiše sledeće: “ *KAK je odgovoran za licenciranje kompanija i geodeta za obavljanje katastarskih merenja. Licenca se može izdati za sva katastarska merenja ili za specifična merenja.* ”

U članu 6, stav 1 i 4 ovog zakona propisuje se: “*KAK licencira geodetske kompanije za obavljane katastarskih merenja zasnovanih na ovaj zakon...*”. Takođe precizira da:

“...Uslovi, način licenciranja i način obavljanja katastarskih merenja na osnovu stava 1 ovog člana, će se regulirati sa posebnim podzakonskim aktom.”

30. Prema članu 34 Zakona br. 04/-L-013 o katastru definiše se: „U roku od jedne (1) godine, nakon stupanja na snagu ovog Zakona, Ministarstvo donosi podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona.”
31. Ombudsman nalazi da AU br. 01/2013 o licenciranju geodetskih kompanija i geodeta, koji je stupio na snagu dana 24. januara 2013. godine, reguliše procedure licenciranja geodetskih kompanija i geodeta.
32. Prema AU 01/2013, katastarski radovi i usluge koje mogu da obavljaju geodeti i geodetske kompanije klasifikuju se u katastarske radove i usluge prvog i drugog stepena. Član 3 AU definiše i nabroja katastarske radove i usluge prvog nivoa, a članom 4 određuju se katastarski radovi i usluge drugog nivoa koje se mogu vršiti od strane licenciranih geodetskih kompanija i geodeta.
33. Uslovi koje moraju ispunjavati geodeti za licenciranje navedeni su u članu 7 navedenog AU. Član 7, stav 1, pod-stav 1.1, propisuje da fizičko lice može biti licencirano kao licencirani geodet ako ispunjava ove uslove: „za poslove i katastarske usluge prvog i drugog stepena iz člana 3, ovog Uputstva, treba imati stručnu spremu Doktor nauka Master, BSCH i Višu geodetsku školu.“
34. Član 7, stav 1, pod-stav 1.2, AU 01/2013, za poslove u vezi sa katastarskim uslugama drugog stepena, navodi tačno da fizičko lice može da se licencira kao geodeta, ukoliko ispunjava ove uslove: „za poslove i katastarske usluge drugog stepena iz člana 4, ovog Uputstva, treba imati srednju stručnu spremu, smer geodezije.“
35. Ombudsman skreće pažnju na član 11, stav 4 navedenog oakta, koji doslovce kaže: “U slučajevima **kada geodetska kompanija i geodet ispunjavaju uslove za licenciranje komisija donosi odluku o njihovom licenciranju. Dozvola za licenciranje geodetskih kompanija i za geodete za obavljanje poslova prvog stepena traje 5 godina, dok za licencirane geodete za obavljanje poslova drugog stepena iz člana 4 ovog Uputstva licenca se izdaje za trogodišnji period od momenta stupanja na snagu ovog uputstva.**”
36. Međutim, uprkos činjenici da član 7, stav 1, pod-stav 1.2. AU propisuje da se geodetima srednjeg obrazovanja – smer geodezije - priznaje pravo na obavljanje katastarskih radova i usluga drugog stepena, u istom AU, u članu 11, stav 5, predviđa: „U slučajevima kada licencirani geodeti za obavljanje poslova drugog stepena iz člana 4 ovog Uputstva, koji ne ispunjavaju uslove iz člana 7. pod-stav 1.1 za obavljanje poslova drugog stepena iz člana 3 ovog Uputstva, nemaju pravo zahtevati na produžetak licence“

Analiza pitanja

37. Ombudsman ističe da je pravo na rad, kao osnovno pravo čovjeka, zajamčeno i zaštićeno međunarodnim instrumentima koji se direktno primjenjuju na Kosovo, kao i Ustavom Republike Kosova, Univerzalna Deklaracija O Ljudskim Pravima u članu 23, stav 1 propisuje: „Svako ima **pravo na rad, na slobodan izbor zapošljenja, na pravične i zadovoljavajuće uslove rada i na zaštitu od nezapošljenosti.**”

38. Ustav Republike Kosova, u članu 21, stav 2 i 3 propisuje: “*Republika Kosovo štiti i garantuje ljudska prava i osnovne slobode, predviđene ovim Ustavom.*” i “*Svi su dužni da poštuju prava i osnovne slobode ostalih.*”

39. Pravo na rad i obavljanje profesije je garantovano članom 49 Ustava Republike Kosova [Pravo na Rad i Obavljanje Profesije], koji propisuje: “*Garantuje se pravo na rad.*” i “*Svako lice ima pravo da slobodno izabere svoju profesiju i radno mesto.*”

Ombudsman primećuje da kao posledica nedostatka usklađenosti odredbi sekundarnog zakonodavstva geodetima sa srednjem obrazovanjem uskraćeno je pravo na rad kao geodeta, što je rezultiralo sa ograničavanjem prava na rad.

40. Član 55. Ustava Republike Kosova [Ograničenje Prava i Osnovnih Sloboda] je predvideo moguća ograničenja ljudskih prava i osnovnih sloboda: “*Prava i osnovne slobode garantovane ovim Ustavom, se jedino mogu ograničiti zakonom.*”

Ombudsman primećuje da je, u slučaju ograničavanja prava geodeta da rade kao geodeti druge kategorije, putem obaveštenja izdatog od strane KAK, postupano je u suprotnosti sa ovim principom, jer u ovom slučaju pravo geodeta na rad nije ograničeno zakonom. Štaviše, ograničenje prava na rad je učinjeno uprkos činjenici da član 7 stav 1 pod-stav 1.2 AU 01/2013 MSPP, geodetima sa srednjem obrazovanju - smer geodezije priznaje pravo da budu licencirani kao geodeti za katastarske radove i usluge drugog stepena.

41. Ustav je definisao da ograničenje prava i osnovnih sloboda može se vršiti samo do onih mera koje su neophodne: “**Prava i osnovne slobode garantovane ovim Ustavom, se mogu ograničiti samo do onih mera koje su neizbežne, kako bi se u otvorenom i demokratskom društvu ispunio cilj, radi kojeg je dozvoljeno ograničenje.** U slučaju ograničavanja ljudskih prava i sloboda i sprovođenja istih, sve institucije javne vlasti, a posebno sudovi, su dužni da se posvete suštini prava koje se ograničava, značaju cilja ograničenja, prirodi ograničenja, odnosu ograničenja sa ciljem koji se želi postići, kao i razmatranju mogućnosti realizovanja tog cilja sa što blažim ograničenjima. **Ograničenje prava i sloboda garantovanih ovim Ustavom, na nijedan način ne sme da ospori suštinu garantovanih prava. (član 55, stavovi 2, 4 i 5).**”

42. Član 1, Protokola br. 1, Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama definiše: “*Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.*”

43. Pravo na imovinu je garantovano i Ustavom Republike Kosovo, koji u članu 46 definiše: “*Garantuje se pravo na imovinu. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. (...).*”

Zaključci

44. Nakon analize slučaja, Ombudsman nalazi da MSPP, uprkos stalnim žalbama geodeta, nije preduzelo konkretne radnje kako bi pregledalo i uskladilo zakonske odredbe AU 01/2013 o licenciranju geodetskih kompanija i geodeta.

45. Ombudsman primećuje da iako MSPP u odgovoru dostavljenom 4. oktobra 2018. godine, naglašava da: “*U skladu sa članom 7, stav 5 Uredbe br. 13/2013 o Vladinoj pravnoj*

službi, *Zakonodavni plan, u zavisnosti od potreba i zahteva odgovarajućih ministarstava, u ovom slučaju i MSPP priprema zakonodavni plan za podzakonske akte koji može da se izmeni i dopuni tokom kalendarske godine. Stoga vas obaveštavamo da Katastarska agencija Kosova nije preduzela nikakve mere u vezi sa izmenama UA 01/2013 o licenciranju kompanija geodetskih i geodeta*“, Uredba br. 13/2013 o Vladinoj pravnoj službi jasno predviđa postupke koje ministarstva treba da poštuju za izdavanje normativnih akata i izmene-dopune istih.

46. Navedena Uredba, u članu 7, stav 1,3, i 5 izričito navodi: **“Resorna ministarstvima u cilju planiranja i koordinacije ispunjavanja obaveza u vezi sa donosenjem podzakonskih akata koja trebaju doneti ministri ili da predlaže Vladi za usvajanje, da pripreme zakonodavni plan podzakonskih akata. Pravna kancelarija saraduje sa odgovarajućim pravnim službama ministarstava za uključivanje relevantnih podzakonskih akata u zakonodavni plan podzakonskih akata. U zavisnosti od potreba i zahteva odgovarajućih ministarstava, **Zakonodavni plan podzakonskih akata, može se izmeniti i dopuniti tokom kalendarske godine.**”**

47. Štaviše, Ombudsman je primetio da su nadležnosti i odgovornosti u vezi sa pružanjem podrške u izradi pod-zakonskih akata i usklađivanju zakonodavstva definisane i regulisane i prema Uredbi br. 05/2017 o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja. Prema članu 33, stav 1, pod-stavovi 1.1, 1.2 i 1.4, dužnosti i odgovornosti Pravnog odeljenja, između ostalog, su: *“Pružava pravnu podršku u izradi strateških dokumenata i zakona iz delokruga ministarstva; Pružava pomoć u izradi primarnog i sekundarnog zakonodavstva iz delokruga ministarstva; Obezbeđuje usaglašavanje zakonodavstva ministarstva sa zakonodavstvom Evropske unije (acquis-EU) i važećim zakonima na Kosovu”*

Dalje, član 35, stav 1, pod-stav 1.1, 1.3 i 1.5, definiše dužnosti i odgovornosti Divizije za nadgledanje sprovođenja zakonodavstva, pravne podrške i među-institucionalne saradnje u oblasti zakonodavstva, koji između ostalog, kao nadležnost odeljenja, definiše: *„Koordinira aktivnosti sa svim organizacionim strukturama Ministarstva za sprovođenje zakonodavstva. **Identifikuje probleme u primeni normativnih akata. Koordinira zakonodavne aktivnosti ministarstva sa relevantnim institucijama.**”*

48. Dok, u vezi sa nejasnoćama pravnih dredbi navedenog AU, Ombudsman smatra da postoji neusklađenost između odredbi članova 4, 7 i 11, odnosno definisanja u članu 11, stav 5, nisu u skladu sa članom 4 i članom 7, stav 1, pod-stav 1.2 AU 01/2013 MSPP.

49. Ombudsman, nakon analiziranja slučaja, smatra da ne pružavanje licenci geodetima druge kategorije sa srednjoškolskim obrazovanjem, uprkos činjenici da AU 01/2013 priznaje drugu kategoriju radova i katastarskih usluga, koja se mogu vršiti od strane geodeta sa srednjim obrazovanjem predstavlja kršenje prava na slobodno obavljanje posla i profesije.

50. Istovremeno, Ombudsman smatra da ostaviti bez posla veliki broj geodeta, zbog ne produžavanja licence za rad, ne samo da izražava ograničavanje prava na rad, već i kršenje prava na imovinu, koja se odnosi na imovinu izraženu u zarađenom novcu od

prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti geodeta, obzirom da geodetima navedene kategorije, od trenutka kada licenca nije produžena, onemogućeno je obavljanje njihove profesije.

51. Štaviše, Ombudsman procenjuje da stav KAK-a o ne-produženju licenci za geodete srednjoškolskim obrazovanjem, na osnovu člana 11. AU, i ne preduzimanje mera od strane Ministarstva, je pokazatelj neuspeha vlasti da poštuje najpovoljnije odredbe pravnog akta kojim se uređuje licenciranje geodetskih kompanija i geodeta.
52. Ombudsman izražava zabrinutost da ograničenje od strane KAK-a prava na rad za navedenu kategoriju i neuspeh MSPP-a da donese održivo rešenje zasnovano na zakonu, dva puta u zadnjih 6 godina, je neosnovano ograničenje u zakonu, što ugrožava stvaranje novih socijalnih kategorija, zbog činjenice da se automatski prelazi na status nezaposlenih.
53. Ombudsman smatra da neusklađene odredbe unutar AU 01/2013 u suprotnosti su sa načelom pravne sigurnosti, kao važnim elementom vladavine prava. Štaviše, neusklađenost odredbi između njih je uticala na neuspeh postizanja pravnog očekivanja podnosioca žalbe koje je trebalo da bude proizvod navedenih odredbi.
54. Na osnovu gore navedenih činjenica, može se doći do zaključka da je pozitivna obaveza države, u konkretnom slučaju MSPP da uskladi navedene odredbe kako bi se geodetima uvažavala ljudska prava. Evropski sudu za ljudska prava (ESLJP) u slučaju *Assanidzé protiv Georgije*, naglašava da je pozitivna obaveza države da, pored obaveze poštovanja ljudskih prava i sloboda, treba da preduzme i neophodne mere kako bi se građanima garantovalo nesmetano uživanje ljudskih prava, tako da visoki državni organi treba da vode računa o izbegavanju ili korigovanju bilo kakvih kršenja ljudskih prava od strane nižih državnih organa, poštujući obaveze koje proizlaze iz same Konvencije.¹
55. Ombudsman, kako bi se gore navedeni članovi AU 01/2013 o licenciranju geodetskih kompanija i geodeta usaglasili čineći povoljno rešenje za geodete druge kategorije, koji su licencirani do 2017. godine, i kako bi se geodetima navedene kategorije produžila licenca rada kao geodeti druge kategorije, pozivajući se na gore navedene argumente, u skladu sa članom 135. stav 3. Ustava Republike Kosovo i članom 16. stav 4. Zakona br. 05 / L-019 o Ombudsmanu:

PREPORUČUJE

1. Ministarstvu sredine i prostornog planiranja:

Da preduzima potrebne radnje i korake, kako bi se preispitali i uskladili pravne odredbe Administrativnog uputstva br. 01/2013 o licenciranju geodetskih kompanija i geodeta, tako da geodetima sa srednjoškolskim obrazovanjem i dugogodišnjim iskustvom u

¹ Jean – Francois dhe Akandji- Kombe, Pozitivne obaveze prema Evropskoj Konvenciji za ljudska prava, “Vodič za korišćenje Evropske konvencije o ljudskim pravima“, Priručnik za ljudska prava br. 7, Savet Evrope, 2007, str. 15.

geodeziji, i licenciranim do decembra 2017. godine omogućiti produženje licence rada i pravo na obavljanje geodetske profesije druge kategorije.

2. Katastarskoj agenciji Kosova:

Nakon usvajanja Administrativnog uputstva MSPP-a da preuzima potrebne radnje za obnovu licence za rad geodeta druge kategorije, koji su licencirani do 2017. godine, u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

U skladu sa članom 132. stav 3. Ustava Republike Kosovo ("Bilo koji drugi organ ili institucija, koja sprovodi legitimnu vlast u Republici Kosovo je dužna da odgovori na zahteve Ombudsmana i da mu/joj predstavi sva dokumenta i informacije koje su od njega zatražena u saglasnosti sa zakonom") i člana 28. Zakona br. 05/L-019 o Ombudsmanu ("Autoriteti, kojima je Ombudsman uputio preporuke, zahtev ili predlog za preduzimanje konkretnih mera, uključujući i disciplinske mere, treba da odgovore u roku od trideset (30) dana. Odgovor treba da sadrži razloge u pisanoj formi o preduzetim radnjama u vezi navedenog pitanja"), ljubazno Vas molimo da nas informišete o radnjama koje ćete preduzeti u vezi sa ovim pitanjem.

S poštovanjem,

Hilmi Jashari
Ombudsman